

KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

N:o 12.

Joulukuu.

TOIMITTAJAT:

JOHN SUNDBERG. HUUGO NYBERG.

Vastaava.

Toim. sihteeri.

1913

XVIII:sta v:sik.

Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa. — Hinta 1 m. 50 p. koko vuodelta.

Sisällys: Joulumietelmiä. — Neiti Tekla Holmström. — Pastorska Helena Luoma. — Joka päivä muistettava. — Kirje Heimirin puutarha- ja talouskoulusta. — Kirje Riihimäeltä. — Jalmarin 20 mk. — „Surd“-urheiluseuran 10-vuotisjuhla. — Tietoja kotimaasta. — Ilmoituksia.

Joulumietelmiä.

Ja Jeesus tuli ja julisti rauhaa teille, jotka kaukana olitte, ja rauhaa niille, jotka lähellä olivat. Efes 2: 17.

Jeesus tuli. Hän tuli taivaan kirkkaudesta tänne pimeään maailmaan. Hän tuli Jumalan luota syntisten ihmisten tykö. Sentähden meillä on joulu. Joulu on Jeesuksen tulemisen muistojuhla. Jos ei Jeesus olisi tullut, ei meillä olisi joulua. Jos ei Jeesus olisi syntynyt, emme olisi kristittyjä, vaan pakanoita. Piimeätä olisi maailmassa, jos ei Jeesus olisi tullut. Kurja olisi ihmisten elämä, jos ei Jeesus olisi syntynyt.

Mutta, kiitos Jumalan, Jeesus tuli.

Kauvan oli häntä jo odotettu. Jumala oli pyhien miesten kautta jo kauvan sitten ilmoittanut, että vastedes Vapahtaja on tuleva. Ja Jumalan omat odottivat. He ikävöivät ja rukoilivat. Ja vihdoin kuului Betlehemin pienessä kaupungissa huuto: nyt on Jeesus tullut! Silloin oli ensimmäinen jouluyö. Siitä on jo kauvan, lähes 2000 vuotta.

Ja nytkin taas saavat kristityt muistella tuota ihmeellistä yötä, jolloin taivaitten ja maan Herra syntyi pienenä ihmislapsena. Siitä me saamme taas iloita. Siitä, että Jeesus on tullut, meidän

tulisi Jumalaa kiittää. Se, että Jeesus on syntynyt meille Vapahtajaksi, pitäisi olla meidän jouluilomme.

Sillä mitä on joulun ilman Jeesusta! Se on juhla ilman juhla-vierasta, se on kuori ilman sisältöä. Kuinka ihmiset sentään ovat kummallisia! Ajattele, mitä sanottaisiin, jos jonkun ihmisen syntymäpäiväjuhlassa juhla-vieras unohdettaisiin. Joulun ilman Jeesuksen syntymän muistojuhla. Ilman Jeesusta ei joulun olisi ja kuitenkin niin monet ihmiset eivät joulun muista Jeesusta lainkaan. Juhla-vieraan unohtavat.

Mutta sellainen joulun ei ole oikea joulun. Kynttilät kyllä palavat, mutta sydämissä on pimeys. Lahjoja annetaan, mutta oikeata iloa ei ole. Syödään ja juodaan, mutta sielu ei tule ravituksi.

Mutta jos Jeesus saa olla mukana ihmisten mielissä, silloin joulun on oikea ja rauha asuu ihmisten sydämissä. Eikä siihen tarvita suuria ulkonaisia varustuksia. Monessa pienessä mökissä, missä Jeesus on juhla-vieraana on joulun hauskeampi ja ilo suurempi kuin rikkaitten saleissa, missä Jeesus ei ole mukana. Pääasia on, että Jeesus on mukana, että hänestä puhutaan, hänestä luetaan, hänestä veisataan, häntä rukoillaan, häntä kiitetään, hänelle sydämet avataan ja hän Vapahtajana vastaanotetaan. Missä kodissa niin tehdään, siellä on joulun, siellä on oikea joulun-ilo. Siellä asuu hiljainen rauha, jota Jeesus on tullut julistamaan ja antamaan.

Jeesus on tullut ja tulee yhä uudestaan. Tänäkin joulun hän tulee taas. Kuinka aijot hänen vastaanottaa ja kuinka aijot häntä kunnioittaa? Hän tulee kotiisi. Avaatko oven? Hän tulee sydämeesi. Avaatko sen?

K. A. N.

Neiti Tekla Holmström.

Viime marraskuun 15 p:nä täytti Turun Kuuromykkäinkoulun opettajatar, neiti Holmström 60 vuotta. Hän oli ensin opettajattarena Turun viittomakoulussa. Mutta syksyllä 1892 alkoi Turussa puhekoulu ja rupesi neiti Holmström kuuntelemaan opetusta siellä. Hän kävi myöskin Ruotsin, Tanskan, Saksan ja Sveitsin

kuuromykkäinkouluissa oppimassa, miten kuuromykyä opetaan puhumaan. Hän ihastui kovasti puheopetukseen. Syksyllä 1894 tuli neiti Holmström opettajattareksi Turun puhekouluun. Hän ryhtyi tarmokkaasti työhönsä ja on jo vienyt kaksi oppilasryhmää alusta loppuun. Kolmas ryhmä on menossa. Hän on ollut hyvin innokas opettaja. Hän on tahtonut saada heikompi-lahjaisetkin oppilaansa oppimaan ja siitä syystä hän usein on välituntinsa ja lepohtimensä uhrannut heidän opettamiseensa. Oppilaittensa joukossa on hän iloinen ja ottaa sydämestään osaa heidän iloihinsa ja suruihinsa. Hänen oppilaansa, niin entiset, kuin nykyisetkin rakastavat häntä suuresti. He ajattelevat, että »Tekla neiti» on heidän paras ystävänsä. Monet koulusta jo pois päässeet oppilaansa ovatkin asioitansa hänelle kertoneet sekä puutteitansa valittaneet ja on hän aina heille mielellään neuvoja ja aineellista apua antanut. He toivovat, että neiti Holmström vielä monta vuotta saisi elää heidän auttajanaan.

Neiti Tekla Holmström.

Neiti Holmströmin syntymäpäivän aamuna kävivät hänen toverinsa laululla hänet herättämässä ja antoivat hänelle kukkia. Kello viideksi olivat he kutsuneet hänet päivälliselle Rouvasväen Raamattuseuran saliin. Siellä piti pastori Nordman puheen juhla-vieraalle. Hän kiitti neiti Holmströmiä siitä utterasta työstä, jota hän on tehnyt kuuromykkäin opetuksessa. Illan kuluessa puhui myöskin opettaja Jukola. Neiti Sirkka Liljefors lausui juhla-vieraalle omistamansa runon. Toisen runon lausui rouva Lehto. Monta hengellistä ja isänmaallista laulua laulettiin. Lopuksi veisattiin virsi 272 ja neiti Helmi Liljefors luki Psalmin 121. Mieliala oli vakava ja luottava siihen, että Herra johtaa ihmisen elämän armonsa mukaan, niin nuoruudessa kuin vanhuudessaakin ja tarjoo rehelliselle työntekijälle iloa kaikissa ikäkausien vaiheissa.

H. A. J—la.

Pastorska Helena Luoma.

Tämän joulukuun 20 p:nä täyttää 60 vuotta pastorska Helena Luoma, yksi huomatuimpia henkilöitä kuuromykkäintyön vai- niolla. Hänen nimittäin kaikkia puutteellisia ja avuttomia koh-

Pastorska Helena Luoma.

taan hehkuva sydämensä sai hänet jo nuorena antautu- maan kuuromykkä-opetuk- sen alalle, missä hän sitten koko pitkän ja työteliään elämänsä ajan on menestyk- sellisesti uurastanut kuuro- mykkäin hyväksi. Mutta pastorska Luoman elämän rikas työ ei ole rajoittunut ainoastaan kouluun, vaan vieläpä varsinaisen koulu- työnsä ulkopuolellakin on tuntuvia jälkiä havaittavis- sa hänen uhrautuvan sydämensä toiminnasta, mikä sentähden ansaitsee tässä tulla erityisesti mainituksi. Sillä jo miehuutensa aikana, ihanteittensa innostuttama- na, perusti pastorska Luoma omilla varoillaan kankaiden kutomalaitoksen, missä köy- hät, kodittomat kuuromykkänaiset saisivat työtä ja koulusta pääs- seet tyttöoppilaat olisivat tilaisuudessa kehittämään ammattitai- toansa, voidakseen sitten vastaisuudessa paremmin hankkia itselleen jokapäiväisen toimeentulonsa. Ja ominaisella luonteensa lujudella on hän tätä lempilaitostaan yhä eteenpäin kehittänyt ja johtanut vieläpä senkin jälkeen, kun hänen noin kolmisen vuotta sitten murtuneen terveytensä tähden täytyi luopua rakkaaksi käyneestä opettajatoimestaan. Vaan pastorska Luoman kutomon tuotteet ovat aina olleetkin hyvin haluttua tavaraa; sillä kovin ne ovat

— 221 —

kotoisia ja siroja, tullen tuon tuostakin palkituiksi milloin missäkin näyttelyssä, viimeksi Pietarin käsityönäyttelyssä suurella hopea- mitalilla. Mutta kylläpä tuolla kutomossa pirteästi pirrat pärsky- vätkin kuuromykkätyttöjen näppärästi monenlaisten kudoksien läpi sukkuloita soluttaessa. Toivotamme sentähden tälle kuuro- mykkäin helläsydämiselle opettajalle ja auttajalle onnea ja siu- nausta syntymäpäivänsä johdosta.

Rakso.

Joka päivä muistettava.

Tämä päivä on uusi armopäivä, josta minun tulee tehdä tili Jumalalle.

Olen matkamies; matkani määrä on taivas.

Kulettava tie on kapea ristintie; se voi jo tänään päättyä kuolemaan.

Luonani, rinnallani kulkee minun Vapahtajani, Hän, joka on tie, totuus ja elämä.

Jumalan antamalla voimalla tulee minun tänään itsessäni kuo- lettaa vanha ihminen pahoine haluineen.

Minun tulee vastaanottaa Herran kädestä tämän päivän ilot ja surut, vaiva ja työ.

Minun tulee muistaa, että kaikki ihmiset ovat kanssani kutsu- tut saamaan Jumalan armon ja ijankaikkisen elämän; sen tähden minun tulee oppia heitä rakastamaan.

Erityisellä rakkaudella tulee minun palvella Jumalan lapsia, erityisellä huolella hoitaa niitä, joita Jumala on uskonut minun huostaani.

Ajattele näitä, kun aamulla heräät, ja kun valmistaut päivän töihin! Muistele niitä päivän kuluessa ja vielä illallakin!

Kirje Heimarin puutarha- ja talouskoulusta.

Kerromme teille tästä koulusta, joka on kauniilla paikalla Saimaan rannalla. Te, rakkaat kuuromykkäin lehden lukijat, varmaankin tahtoisitte mielellänne tietää tästä puutarhakoulusta, jossa olemme olleet oppilaina 7 kuukautta. Aika on kulunut hauskasti hyvien toverien ja hyvin ystävällisten opettajattarien seurassa. Opettajattaret ohjaavat ja neuvovat äärettömän mielellään meitä sekä puutarha- että taloustöissä.

Huhtikuussa alotetaan tehdä töitä puutarhassa. Ensin puhdistetaan lavapaikka lumesta, sitten kannetaan lantaa sinne ja luodaan se harjulle palamista varten. Kun lanta on alkanut palamisen, niin se luodaan lavan pohjaan, jonka päälle pannaan lavan kehyksiä ja kannetaan hyvää puutarhamultaa siihen. Me tytöt maalasimme lavan akkuna-kehyksiä punaisiksi ja panimme lasiruudut niihin kiinni, sekä kittasimme reunat. Kudoimme olkimattoja lavojen peitteiksi. Teimme kylvölaatikoita kukka- ja keittiökasvi kylvöjä varten. Jo huhtikuun alusta aloimme kylvää sekä kukkia että keittiökasveja laatikoihin ja lavohin ja hoidimme huolellisesti vastakylvettyjä.

Kun maa on sulanut, niin lannoitetaan ja käännetään hyvästi maata kääntötelineillä. Pintaa tasoitetaan haravalla, maata mitataan sekä laitetaan 10 metrin pituisia ja 1,2 m. levyisiä penkkejä, joihin kylvetään sokeri- ja silpoherneitä, porkkanoita, punajuuria, lanttuja, pensas- ja salkopapuja, hopeasipulia y. m. Keittiökasviin reunaan kylvetään kukkia. Myös viljellään kurpitsoita sekä avomaa-, että lavakurkkuja, melooneja, tomaatteja y. m. Laitetaan kukkapenkkejä ja pyörylöitä käytävien molemmille puolille ja istutetaan niihin kauniita ja kauan kukkivia kukkia. Sitten kasvukauden aikana kitketään rikkaruohoa, maata kuohkeutetaan ja kasveja kastellaan. Omenapuita istutetaan ja jalostetaan. Sekä puutarhamansikoita että marjapensaita lisätään ja istutetaan. Niitä hoidetaan monella tavalla.

Puutarhatyön ohella laitetaan säilykkeitä, esim. monenlaisia marjamehuja ja hilloja, marjain jätteistä ja porkkanoista hedelmävoita, pikkelsiä, kurpitsa- ja tomaattisalaattia, kirsikka- ja viinimarja salaattia y. m. Pensas- ja salkopapuja leikataan koneella.

Suolaa ja leikatut pavut pannaan saaviin kerroksittain ja raskas paino päälle. Avomaan kurkkuja pannaan saaviin mustan viinimarjapensaaseen lehtien sekaan, piparjuuren ja tillin kanssa kerroksittain ja keitettyä suolavettä päälle sekä raskas kivi painoksi.

Myös harjoitetaan koulussa kanan- ja mehiläishoitoa ja piirustetaan puutarhakarttoja.

Heimarin puutarhakoulu. Kuuromykkät Hilda Kauppinen ja Tilta Turakainen ensimmäisinä vasemmalta.

5 tyttöä työskentelee 4 päivää vuorotellen, keittäjänä, keittäjän apulaisena, järjestäjänä, sisäkkönä ja leipojana. Keittäjä valmistaa aamiaiseksi puuroa ja päivälliseksi eturuokaa. Keittäjän apulainen valmistaa kastiketta, perunoita ja keittoruokaa. Järjestäjä pitää huolen keittiön järjestämisestä. Sisäkkö kattaa ruokasalin pöydän, keittää teetä ja pitää salin ja astiakaapit järjestyksessä. Leipoja leipoo hapan-, hiiva- ja vehnäleipää sekä leivoksia. Monenlaisia ruokia valmistetaan etupäässä kasviksista.

Oppilaat asuvat rakennuksen yläkerrassa 6:ssa huoneessa 3—

4—6 tyttöä yhdessä huoneessa. Huoneiden nimet ovat Ahtola, Sointula, Rientola, Toivola, Takala ja Rauhala. Jokainen oppilas siistii huoneensa vuorotellen joka aamu ennen työhön menoa. Kello 7 aamurukouksen jälkeen mennään työhön. Aamiainen on klo 8, ja aamiaislevon jälkeen klo 9 taas työhön, jossa ollaan klo 1:teen. Klo 11 on teenjuonti aika, 1—3 on päivällislepo, 3—5 on opetustunnit ja 6—7 käytännöllistä työtä. Kello 7 illallinen ja päivän lopuksi iltarukous. Loppuillan saavat oppilaat viettää kuten tahtovat, tavallisesti luetaan läksyjä tai kirjoitetaan muistutuksia.

Joka toinen perjantai oli toveri-ilta, jolloin oppilaat suorittivat ohjelman.

Elokuussa oppilaat tekivät opintomatkoja Mäntyharjulle ja Rantakylän puutarhakoululle.

Syyskuussa ja lokakuussa kaikki kasvit otettiin ylös ja vietiin kasvihuoneeseen, joka valmistui tänä syksynä, kellariin ja kuoppiin *)

Kesällä eräänä sunnuntaina, kauniina aamupäivänä Tilda ja minä soudimme ison järven yli opettaja E. J. Pesosen kesäasuntoon. Talon pihalle tultuamme palvelijatar tuli meitä vastaan ja vei meidät pihlajamajaan istumaan ja odottamaan herra Pesosta perheineen. Vähän ajan perästä he tulivat aamukävelyttä ja ottivat meidät ystävällisesti vastaan. Keskustelimme ja joimme kahvia lehtimajassa. Mutta äkkiä rupesi satamaan rankasti, ja me kiiruhdimme sisään kahviastiat mukana. Meille tarjottiin myös päivällinen. Ilapäivällä jyrisi ukkonen kovasti. Sitten sade loppui ja ilma oli tyyni ja kaunis. Tulimme iloisiksi, kun sade lakkasi, sillä meidän oli lähdettävä kotiin. Opettaja Pesonen perheineen saattoi meidät venerantaan ja katselivat meidän menoa Heimariin päin. Meillä oli kovin hauska käydä hyvin ystävällisen opettajan luona. Myös toinen kuuromykkäin opettajatar, neiti Järvinen äitineen ja sisarineen asui naapuritalossa. Hän kävi usein täältä ostamassa kukkia ja kasviksia. Me joskus kävimme hänen luonaan.

Lokakuun 5 p:nä hyvin ystävällinen opettajatar, neiti Fanny Lilja muutti pois täältä Viipuriin, jossa hän on talouskoulun

*) Rantaa pitkin istutettiin kuusia puutarhan suojaiksi.

johtajattarena. Viipurin k. m. tytöt voisivat käydä talouskoulua hänen luonaan. Neiti Lilja ymmärtää meitä kuuromykkiä hyvin ja varmaankin hän mielellään opettaa. Hänen sijaansa tuli neiti Hilma Joensuu, joka on vain 3 viikkoa täällä.

Koulu loppui 23 p. lokakuuta juhlapäivällisillä. Monet meistä saimme hyviä palveluspaikkoja. Minä sain palveluspaikan Suodenniemen pappilassa. Tilda Turakainen jää Heimarin p. t. kouluun jossa on hauska olla. Olemme sydämellisesti kiitollisia siitä, että Mikkelin piirin Kuuromykkäin Auttajayhdistys on auttanut meidät tänne kouluun. Olemme myös kiitollisia Heimarin opettajattarille.

19. 10. 1913

Heimarin p. t. k. oppilas.

Kirje Riihimäeltä.

Me kuuromykät edistymme hyvin hitaasti. Mutta kuitenkin me saamme oppia aina jotakin uutta, joka vie meitä eteenpäin tiedossa sekä taidossa. Erittäinkin on hyödyllistä yhdistyksen avulla liittyä yhteen, ja olla toistemme kanssa vuorovaikutuksessa. Sellainen yhdistys olisi tarpeellinen Riihimäelläkin. Mutta harvoin muistetaan Riihimäellä ja sen lähistöllä maalla asuvia kuuromykkiä. Ja kuitenkin säilyy heidän sydämässään vielä kaunis muisto koulusta, jossa saivat paljon oppia ja hyviä neuvoja.

Mutta koulun antama tieto ja neuvot unohtuvat pian, jos emme ylläpidä välillämme yhteistoimintaa juuri yhdistyksen avulla. Useissa paikoissa monet kuuromykät ovat unohtaneet annetut opetukset ja neuvot sentähden, ettei ole yhdistystä, jossa voisivat kokoontua ja vaikuttaa opettavasti ja sivistävästi. He ovat vaipuneet huonon elämän orjuuteen ja toveruushenki on mennyt jotensakin rikkinäiseksi. He ovat tulleet riitaisiksi ja vihaisiksi toisilleen. Tämä on ikävää. Kaikkien kuuromykkien tulee olla veljet ja siskot ja toverit keskenään.

Sentähden on hyvä, että perustetaan kuuromykkäin yhdistyksiä, joissa oppisimme harrastamaan hyvää elämää, ja unohdetaan kaikki vihat, riidat ja eripuraisuudet. Samalla oppisimme hyviksi ja hyödyllisiksi ihmisiksi. Oppisimme rakasta-

maan ja arvossa pitämään toisiamme, sekä rakastamaan työtä ja olemaan ahkeria töissämme.

Näitä ajatellessani pisti päähäni hommata Riihimäelle kuuromykkäin kokous. Kokous oli lokakuun 19 p:nä Riihimäen Palokunnan talolla. Paikka oli hyvin sopiva, sillä Riihimäki on neljän rautatiesuunnan yhtymäpaikka, johon kuuromykkäin on hyvin helppo tehdä junamatka. Kokouksessa oli runsaasti innostuneita kuuromykkiä. Kuuromykkäin liitosta olivat hrat J. Sundberg ja E. Karilas kokoukseen saapuneet. Sundberg piti tervehdyspuheen ja selitti kuuromykkäin yhdistyksen perustamisen hyötyä ja tärkeyttä Riihimäelle. Puhui myös vähän »Kuuromykkäin lehdestä» ja kehoitti kaikkien kuuromykkien tilaamaan ja lukemaan sitä. E. Karilas ja allekirjoittanut pitivät vaihtelevaisia esitelmiä. J. Sundbergilla oli mukanaan S. K. m. Liitosta kirjoja, joita monet myös ostivat.

Päätettiin, että tammik. 1 p:nä 1914 on taas kokous ja joulukuusijuhla Riihimäellä Palokunnan talolla. Riihimäen ympäristön kuuromykkiä kehotetaan saapumaan silloin tilaisuuteen. Kaikki ovat tervetulleita.

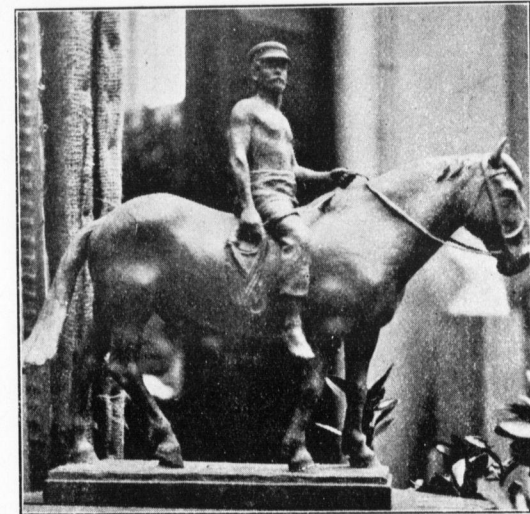
Kokouksessa puhuttiin myös työn hankkimisesta työttömille kuuromykille. Lupaudun koettaa hankkia työtä niille kuuromykille, joilla ei ole työtä. Riihimäellä on monta tehdaslaitosta, liikettä y. m; niinkuin kaupungissa. Mutta niillä kuuromykillä, joilla on jo työpaikka, on parempi pysyä paikallaan. Tarkoitukseni on vaan hankkia työtä niille kuuromykille, joilla ei ole työtä ja tahtovat sitä etsiä. Siis kuuromykät, jotka tahtovat hakea työtä, saavat kirjoittaa allekirjoittaneelle osoitteella: *Hikiä*.

Kokous sujui hyvin. Se päättyi klo 4 iltapäivällä. Iloisina palasimme kotia. Kokoukseen hommaajana tahdon kaikille osanttajille käynnistään lausua lämpimät kiitokset. Toivon että tammikuun 1 p:nä taas tulette joulukuusijuhlaan runsaslukuisina. Lähemmin ilmoitetaan Km:n lehdessä.

Lauri Vainola.

Jalmarin 20 mk.

Oli kerran pieni poika nimeltä Jalmari. Hänen isänsä oli varakas kauppias eräässä maaseutukaupungissa. Äiti oli jumalaa-pelkääväinen ja vakava nainen. Kohta oli lähellä joulua. Jalmari arvasi saavansa paljon joululahjoja. Pari päivää ennen jouluaattoa hän sai tädiltään kirjeen, joka sisälsi 20 mk. Täti kirjoittaa, että Jalmari saa ostaa sillä rahalla, mitä tahtoi.

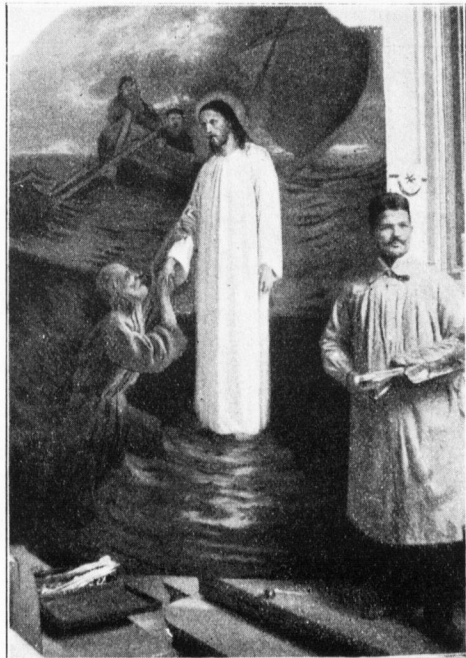
Viime marraskuun lehdessä kerroimme kuvanveistäjä J. F. Talviasta ja hänen teoksistaan. Tänä syksynä valmisti hra Talvia Taiteilijain syysnäyttelyyn Helsingissä kuvanveistoksen jossa nähdään pojan ratsastavan hevosen selässä. Tässä saavat lukijamme kuvan tuosta veistoksesta, joka herätti katselijain huomiota.

Jalmari hyppi ilosta. Hän ei koskaan ennen ollut saanut niin paljon rahaa yhdellä kertaa. Nyt saattoi hän ostaa paljon kauniita esineitä, mutta äidin piti sentään tulla mukaan arvostelemaan.

Nopeasti puki Jalmari ylleen ja lähdettiin kaupungille. Monen puodin edustalle he seisahtuivat katselemaan, mutta mikään esine ei miellyttänyt Jalmaria, kunnes he eräässä ikkunassa näkivät suuren ja komean hevosen vetävän vaunuja. Niin kaunis se oli, ettei

Jalmari heti ensi silmäyksellä saanut sanaakaan suustaan kun oli niin ihastunut siihen. Ja vielä ihmeellisempää oli, että hevosen yläpuolella oli hintana juuri tuo 20 mk; hänhän saattoi siis ostaa sen.

Mutta kun hän tahtoi äitiä käymään sisään, arveli äiti, että mennään nyt ensin kotiin miettimään ja tullaan huomenna uudesta. Jalmarin kasvoilla näkyi hetkisen tyytymätön ilme, mutta kuitenkin seurasi hän äitiään.

Taiteilija Sävele Angervo ja hänen äsken maalaamansa alttaritaulu.

Seuraavana päivänä meni Jalmari taas äitineen kaupungille, Mutta he eivät menneet samaan paikkaan, vaan äiti vei hänet loitommalle syrjäkadulle kaupungin ulkopuolella. Siellä he suuntasivat kulkunsa erääseen matalaan tupaan, minkä nurkassa makasi Jalmarin kokoinen poika sairaana. Hänen allaan oli ainoastaan pari vanhaa tyynyä ja peitteenä kulunut kaista. Poika raukka oli kovasti vilussaan kun oli käynyt kerjäämässä talvipakkasella.

Jalmari katseli ihmetellen pientä poikaa. Säälintunne valtasi hänet. Jalmari ajatteli omaa siroa vuodettaan ja mitenkä hänellä on kaikin puolin hyvät päivät. Komean hevosen hän kokonaan unhotti. Kotimatalla hän oli kovin totinen ja harvapuheinen. Kun äiti kysyi, mitä hän mieltä, virkkoi hän: »minä ajattelen sitä sairasta, en minä enää tahdo sitä hevosta, vaan mieluummin tahaisin auttaa häntä». Pian he tulivat erään huonekalukaupan edustalle. Ikkunaan oli pantu näytteille polsterilla ja tyynyillä varustettu vuode, jonka hintana oli 20 mk. Jalmari katseli hymyillen ja virkkoi sitten äidilleen: »saanko ostaa tämän pienelle pojalle?»

»Saat», hymyili äiti tyytyväisenä.

Mutta Jalmarilla oli vielä pieni huoli edessään. »Pitääkö taas mennä kotiin tuumimaan», kysyi hän.

»Ei lapseni» sanoi äiti — »semmoista ei koskaan pidä arvella».

Kun jouluaatto joutui, vei äiti hänet taas syrjäkadulle pienen sairaan luo. Mutta Jalmari oli huutaa ilosta kun nyt sairas makasi samassa sievässä vuoteessa, jonka hän oli ostanut.

Illalla hän onnellisena kertoi äidilleen, ettei hänellä ollut koskaan niin hauskaa joulua kuin nyt». »Olen niin iloinen kun en ostanut sitä hevosta».

Äiti suuteli poikaansa, ja sanoi: »niin Jeesuskin olisi tehnyt. Nyt Hän iloitsee kun näkee, että sinä tahdot noudattaa Hänen tahtoaan. Hänhän sanoi itse: »mitä olette tehneet pienimmällekin veljelleni, sen olette tehneet minulle!»

Pikku Jalmari ja hänen sairaansa ovat nyt aikaihmissä ja molemmat vakavia kristittyjä — edellinen kehittynyt hyvän äidin johdolla ja jälkimäinen pienen auttajansa rakkauden töiden kautta.

Tämän kertomuksen lähetti lehdelle

Katri R—nen.

„Surd“-seuran 10-vuotisjuhla.

Kymmenen vuotta on kulunut siitä kun kuuromykkäin riveissä Göteborgissa perustettiin urheiluseura, joka sai nimen »Urheiluklubi Surd». 27 päivänä syyskuuta vietti klubi riemu-

juhlaa urheilukilpailuineen, jotka oli järjestetty Göteborgin urheiluseuran kisapaikalle. Ennen varsinaista perustamispäivää (8 p. maalisk.) oli ollut vaatimaton juhlaivietto ainoastaan klubin jäseniä varten. Nyt oli julkisesti juhlittava, ja siksi oli klubi järjestänyt kansainvälisiä kilpailuja siten antaakseen samalla kertaa yllykkeen nuorten jäsenien eloisampaan vapaaurheiluharrastukseen. Yksi ja toinen vanhemmista jäsenistä on jo väsähtänyt ja he ovat korjattavat uusilla.

Köpenhaminan »Dövstumania'sta» otti osaa kaksi edustajaa, Folmer Jensen ja Viggo Nielsen, ja Tukholman »Hephata'sta» oli ilmoittautunut kaksi, jotka kunnostautuivat mainiosti. Erittäinkin nuorella Viggo Nielsenillä näyttää olevan lupaava tulevaisuus edessään. Muutamilla aloilla olivat tulokset kuitenkin vähemmän hyviä, mutta se johtui siitä, että ankara lounaistuuli suuresti vaikeutti juoksua. Ihmeellistä kyllä loistivat suomalaiset ja norjalaiset poissaolollaan.

Myöhemmin illalla oli järjestetty juhlat Egger-hotellin juhlahuoneustoon, johon otti osaa yli 50 henkilöä. Hienon illallisen jälkeen alkoivat tanssiaisat. Kun palkintojen jako-aika oli tullut kokoontui innostunut joukko erääseen pienistä huoneista. Tervehdyspuheen esitti puheenjohtaja, herra C. Dan. Andersson. Herra Gösta Viberg piti lyhyen esityksen urheilun merkityksestä.

Rouva Alba Viberg ripusti palkinnot voittajien rintaan.

Palkinnonsaaneista urheilijoista mainitaan ainoastaan ensimmäiset miehet kussakin urheilulajissa:

Korkeushyppy: K. Olofsson, Göteborg, 155 cm. (pohjoismainen kuuromykkäennätys); *Kuulantyyöntö* (paremmalla kädellä): Olof Karlsson, Göteborg, 9.61 m.; *Keihäänheitto* (paremmalla kädellä): Th. Andersson, Göteborg, 32.48 m.; *100 m. juoksu:* F. Jensen, Köpenhamina, 12.3 sek.; *1,500 m. juoksu:* B. Axelsson, Göteborg, 4 min. 56.2 sek.; *5,000 m. juoksu:* B. Axelsson, Göteborg 19 min. 6.4 sek.

Herra G. Viberg esitti maljan vieraille osanottajille ja herra H. J. Hansen Köpenhaminasta puhui perustajille ja merkkimiehille ja lausui ilonsa siitä, että silta oli rakennettu kahden maan kuuromykkien välille, johonka Surd oli eniten vaikuttanut. Herra G. Viberg lausui olevansa liikutettu, että se 10 vuotta tehty pieni

toimenpide, jossa hän oli ollut mukana, oli kehittynyt niin suureksi hyödyksi maan omien rajojen sisäpuolella ja olipa sillä ollut vaikutusta muihinkin skandinaaviisiin maihin. Herra H. J. Hansen lausui kiittävin sanoin kiitollisuutensa herra C. Dan. Anderssonille, joka oli ollut johtavana voimana yhdistämässä Pohjolan kuuromykkiä.

Kunniajäseninä oli juhlaan kutsuttu perustajat, herra G. Viberg ja N. Kjellberg sekä herra H. J. Hansen Köpenhaminasta. Kolme onnittelusähkösanomaa saapui Tanskasta. Kello 2 oli tuo tunnelmarikas juhlatilaisuus lopussa.

Sunnuntaina olivat vieraat kutsutut herra Gösta Vibergin huvilaan, Kärralundin huvilakaupunkiin.

Tietoja kotimaasta.

Kuuromykkäinkoulut. Opettajattareksi Kuopion kuurojen kouluun neiti *Naema Helsingius*'en sijalle on otettu saman koulun asumalaitoksen johtajatar neiti *Iida Dahlström*. Asumalaitos saa siis tulevaisuudessa uuden johtajattaren.

„**Lesken ropo**“. Kuopion kuuromykkäin yhdistyksen »Lesken ropo»-säästölaatikot (14 kpl.) avattiin marrask. 16 päivänä. Niistä saatiin rahaa 16 mk. 68 p. — *Tampereen* paikkakunnan »Lesken ropo»-laatikot avattiin viime marraskuun 2 p:nä. Rahaa saatiin 53 mk. 25 p. Ennen on koottu noin 202 mk., joten koko rahasto nykyään on 260 mk. 25 p.

Vieras. Ruotsinmaalainen kuuromykkäin matkapappi, pastori Joel Lodin Härnösand'ista oli vieraana Suomessa viime lokaja marraskuussa 5 viikkoa. Hän tahtoi katsoa Suomen kuuromykkien harrastuksia, muutamia km-kouluja ja matkapappien toimia. Hän oli suurimman osan vierailuajastaan Helsingissä, katseli km-yhdistyksen toimintaa, km-lastentarhaa, Huopalahden km-koulua y. m. Yhdessä past. Nyberg'in kanssa matkusti hän m. m. Kurikassa, Pieksämäen Njkkarilassa, Mikkelissä, Tampereella, Hauholla ja Hyvinkään Ävik'issa. Useissa paikoissa pidettiin jumalanpalveluksia, joihin suuret joukot kuuromykkiä oli kokoontunut. Hauholla m. m. valmistettiin ja laskettiin H. p. ehtoolliselle 5 vanhaa kouluakäymätöntä kuuromykkiä.

Tampereen ympäristön kuuromykkät olivat kokoontuneet H. p. ehtoollista y. m. viettämään viime marraskuun 1—2 päi-

vinä. Oli kokoontunut noin 60 kuuromykkää. Kokoukset pidettiin Kyttälän-kadun kansakoululla. Tampereen Nuorten Naisten Kristillinen Yhdistys kutsui kuuromykät huoneustoonsa sunnuntaina kl. 12. Kuuromyville tarjottiin kahvia ja vehnästä. Puheen piti rouva Aurora Niemi. Puheen tulkitsi kuuromyville past. H. Nyberg, joka piti myös hengellisen puheen. Kokous aloitettiin ja lopetettiin rukouksella ja hengellisellä laululla. Tilaisuus, jossa oli myös läsnä N. M. K. Y:n jäseniä, oli erittäin miellyttävä. Vielä kutsuttiin kuuromykät Suomalaiseen Tyttökouluun, jossa koulun opettaja, lehtori Pantsar näytteli taikalyhdyllä maantieteellisiä y. m. kuvia, myös kuvia Tampereen monien, suurten tehtaitten sisältä. Herran ehtoollinen pidettiin vanhassa kirkossa kuten ennenkin. Puheita kuuromyville pitivät pastorit Lodin Ruotsista, joka myös jakoi ehtoollista kirkossa ja H. Nyberg. Kertomuksen kertoi neiti Aino Länkelä tulkin avulla. Kuuromykkäin mieleen jäi varmaan kaunis muisto ja hyviä opetuksia noista päivistä.

Taitelijia Sävele Angervo on maalannut uuden suuren alttaritaulun Merimaskun kirkkoon. Hra Angervo oli pari viikkoa Jyväskylässä, jonka maaseurakunnan kirkossa hän maalasi taulunsa Eero Järnefelt'in tunnetun alttaritaulun mukaan. Taulussa kuvataan se tilaisuus, jolloin Jeesus auttaa Pietaria mereen uppoamasta. — Onnittelemme hra Angervoa, joka on ensimmäinen suomalainen alttaritaulumaalaja kuuromykkä.

Kestilän ajokalu- ja suksikoulusta sai päästötodistuksen marraskuussa m. m. kuuromykkä Y. Alasalmi Kestilästä.

Vihittyjä. Viime marraskuun 23 p. vihittiin Nuijamaalla kuuromykät torppari *Jooseppi Kolari*, Porvoon km-koulun ent. oppilas ja ompelija *Anna Kirsti Kylliäinen*, Mikkelin km-koulun ent. oppilas, kotoinen Savitaipaleelta. Marrask. 29 p. vihittiin Helsingissä jalkinetyöntekijä *Johan Tallberg* ja ompelija *Ida Sundbäck* Mustiosta, kumpikin Pietarsaaren km-koulun ent. oppilaita.

Joulujuhlia kuuromyville Kiikan Ritalassa (Heffata) jouluk. 28 p. kl. 5 i. p. — *Lahdessa* jouluk. 28 p. kl. 4 i. p. tavallisessa paikassa Suomalaisen seuran talon salissa. — *Riihimäellä* tammik. 1 p. kl. 11 a. p. Palokunnan talolla. — *Loimaan asemalla* jouluk. 26 p:nä kl. 10 a. p. puuseppä Erkki Laakson luona. — *Helsingissä* tammik. 5 p. kl. 7 i. p. — *Tampereella* tammik. 5 p. kl. 6 i. p.

Pietarsaaren kuuromykkäinkoulu lopetetaan luultavasti ensi vuonna oppilasten vähyiden tähden. Siellä olevat oppilait siirretään Porvooseen, johon johtajatar neiti *Maria Kahelin* siirtyy

heitä opettamaan. Pietarsaaren koulu on viittomakoulu vanhemmille ja puhumaan kykenemättömille ruotsinkielisille kuuromyville. Sellaisia oppilaita ruvetaan siis vast'edes opettamaan Porvoossa.

Heimarin puutarha. ja talouskoulusta päästettiin lokak. 23 p:nä m. m. *Hilda Kauppinen* Virtasalmeilta ja *Tilta Turakainen* Mikkelistä. Kumpikin ovat Kuopion kuuorojenkoulun entisiä oppilaita. Heimarin koulussa oli 21 oppilasta. Heistä sai 19 paikan joko ruuanlaittajina tahi puutarhureina, loput kaksi menivät kotiinsa. Hilda Kauppinen sai palveluspaikan Suodenniemen pappilassa. Tilta Turakainen jäi palvelukseen Heimariin. He olivat erittäin tyytyväiset kouluunsa ja oppivat siellä paljon puutarha- ja taloustöitä. Samoin olivat opettajat tyytyväiset heihin.

On hyvin hyvä, että kuuromykät pyrkivät kuulevien käytännöllisiin kouluihin. He voivat oppia niissä tekemään kaikelaisia töitä samoin kuin kuulevatkin. Ja oppivat seurustelemaan kuulevien kanssa. Se onkin kuuromykkälle sangen suureksi hyödyksi elämässä. Ohjatkaamme siis kuuromykyä entistä enemmän kuulevien käytännöllisiin kouluihin.

Uusi kurssi Heimarin puutarha- ja talouskoulussa alkaa huhtikuun alussa. Sinne otetaan taas myös kuuromykkätyttöjä. Kirjoitakaa allekirjoittaneelle, niin saatte enemmän tietoja ja neuvoja, jos haluatte oppilaita Heimariin. *E. J. Pesonen.*

Tietoja kuuromykyistä. *Eufemia Pekkola* on päässyt karjakkoksi Rovaniemen pappilaan kirkkoherra A. Laitiselle. *Hilja Pöyhölä* on saanut paikan Kirkkonummella, lähellä Kökklahden asemaa. Hänellä on hyvä paikka ja on hän siihen tyytyväinen. Pyyttää toverien kirjoittamaan hänelle osotteella: *Köklaks, Kalliojärvi.*

Lohia myllynruuhesta käsin kiinni. Joku aika sitten meni kuuromykkä mies Erkki Malmila Merikarvian Alakylästä jauhattamaan viljaa sanotun kylän vesimyllyyn. Mylly oli ollut pyhävuorokauden seisoksissa ja sen johdosta oli vesi ruuhessa hyvästi lisääntynyt, erehdyttäen pari lohta uimaan siihen. Kun maanantaina taasen pantiin mylly käyntiin, laski vesi. Malmila meni sattumalta ruuhelle ja äkkäsi ihmeekseen lohiet myllynruuhessa uimassa. Alkoi ankara jahti. Lohet uida molskivat edellä ja mies hyppäsi perässä myllynruuhessa. Ei aikaakaan, kun mies jo onnistuikin tekemään itsensä sypääksi lohien kuoleman tuottamukseen ja kiskoi saaliinsa kuivalle. Punnittaessa huomattiin toinen painavan 5 ja toinen 4 kg. Mainittakoon samassa yhteydessä, että sama mies sai myöskin viime syksynä ilman konstikkaampia pyydyksiä lohien koskesta käsin kiinni. Hänellä voi olettaa jo olevan tottumusta lohien käsin pyydystämisessä.

Kuuromykkäin myyjäiset pidettiin Turussa marraskuun 1 ja 3 p:nä. Myyjäistavaroita oli kerääntynyt runsaasti. Niitä olivat kuuromykät itse valmistaneet ja lahjaksi saatiin kuuromykkäin ystäviltä paljo ja monenlaisia tavaroita. Miltei kaikki tavarat saatiin myydyksi, ainoastaan vähäisen jäi myymättä seuraaviin myyjäisiin. Puhdasta tuloa myyjäisistä oli: rahassa 43 mk. ja tavaroista 357 mk. eli yhteensä 400 mk. Tämän summan sai Turun Kuuromykkäinyhdistys, joka myyjäiset oli toimeenpannut.

Kyminlaakson piirin kuuromykät oli kutsuttu kokoukseen Kyminlaakson kansanopistolle elokuun 16 ja 17 päiväksi. Suomen km-liiton asiamies y. m. puhuivat, että jos tarvitaan, niin perustakaa yhdistys, mutta jos ette tarvitse, niin ei tarvitse perustaa. Asiasta keskusteltiin. Asiata eteenpäin viemään valittiin toimikunta. Perustava kokous ilmoitettiin lokakuun 5 päiväksi. Kokoukseen saapui ainoastaan 7 henkeä. Ikävä oli nähdä, kun ei saapunut enempää. Monella voi olla syynä se, ettei pääse työpaikastaan. Matkan pituus on monella myös esteenä, mutta luulen, että haluttomuus asiaan on useimmilla esteenä. Km-yhdistystä ei näin vähäsellä joukolla voitu perustaa, vaan asia jätettiin tuonnemmaksi sopivampaan aikaan. Ajatelkaapas toverit olemmeko me kyminlaaksolaiset niin huonoja, ettemme saa yhdistystä pystyyn. Ovathan ne saaneet niitä toimeen muuallakin Suomessa. Tosin meitä täällä ei kovin paljoa olekaan, mutta emmehän me mitään tallukoita ole. Yrlltäkäämme siis toisen kerran ja silloin saapukaamme suurella joukolla kokoukseen. Taottakoon silloin, kun rauta on kuuma. Lopetan kirjeeni tervehtäen teitä toverit.

E. K—a.

Joulujuhla kuuromyksille pidetään *Kurikassa* Uudenvuoden päivänä eli tammik. 1 p. *Porissa* pidetään joulujuhla Loppiaisena, tammik. 6 p.

Raumalla pidetään jumalanpalvelus sunnuntaina, tammikuun 4 p. Ehkä pidetään myös joulujuhla samana päivänä illalla.

Pastori Nyman pitää jumalanpalveluksia *joulukuulla* seuraavissa paikoissa: Kokkolassa, Raahessa, Siikajoella, Pyhäjoella, Kalajoella, Himangolla ja Lapualla. *Tammikuulla*: Kurikassa, Raumalla, Pyhämaalla, Laitilassa, Uudellakirkolla ja Porissa.

KOKENUT ASIAMIES ALKAA
JO NYT KOOTA TILAUKSIA
TULEVAN VUODEN 1914
KUUROMYKKÄIN LEHDALLE.

Levittäkää Kuuromykkäin Lehteä!

Asiamiehille, jotka pitävät huolen ei ainoastaan tilausten keräämisestä, vaan myöskin lehtien jakamisesta, lähetetään lehdet ja myönnetään heille:

9 tilatusta kpl:sta	10 kpl., siis	1 ilmaiseksi.
18 » »	20 » »	2 »
27 » »	30 » »	3 »
36 » »	40 » »	4 »
45 » »	50 » »	5 »
54 » »	60 » »	6 »
63 » »	70 » »	7 »
72 » »	80 » »	8 »
81 » »	90 » »	9 »
90 » »	100 » »	10 »

Tilaukshinta on postissa lähetettynä kaikkialle Suomessa 1 mk. 50 p:ää, Venäjälle 60 kop. ja ulkomaalle 2 mk. Mukavimmin voivat asiamiehet lähettää Km. Lehden tilausrahat postiosotuksena (postiosotusmaksu 25 penniä) lehden toimitukselle Helsinkiin.

Lehden tilaajat voivat rupeamalla asiamieheksi saada pienen sivutulon edistämällä lehden leviämistä. — Siis toivomme, että jokainen lehden lukija tekee voitavansa lehden tilaajien lisäämiseksi.

Toimitus.

Kuuromykkäin Joulu v. 1913.

Kuuromykkäin oma joululehti „Kuuromykkäin Joulu“ ilmestyy taas ensi jouluksi niinkuin edellisinäkin vuosina. Jo ennen on kerrottu, että tämä joululehti myydään „Hyvinkäälle rakennettavan vanhain, sairasten ja työhönkykenemättömäin kuuromykkäinaisten kodin hyväksi. Kaikki rahat, mitkä joululehdestä saadaan annetaan tuon kodin rakennusrahastoon. Edellisten vuosien joululehdillä olemme saaneet voittoa jo yli 2 tuhatta markkaa. Nekin rahat pannaan kodin rakennusrahastoon. Toivomme, että kaikki kuuromykät nyt innokkaasti tilaavat joululehden ja hankkivat sille paljon kuuleviakin tilaajia. Tällä tavalla jokainen kuuromykkä voi vähän auttaa tuon kodin rakentamista, voi auttaa kärsiviä kuuromykkä-toveriaan.

Lehteen koetetaan saada paljon kuvia ja hyödyllisiä kirjoituksia. Siihen painetaan kuvia ja kertomus *Mikkelin*

kuuromykkäinkoulusta, joka tänä syksynä tulee olleeksi 20 vuotta toimessaan. Muitakin kuvia ja kertomuksia kuuromykkäin elämästä tulee lehteen. Sen hinta pysyy entisellään 50 penniä. Asiamiehet saavat jokaisesta 10 kappaleesta 1 ilmaiseksi. Ruvetkaa tilaajia keräämään. Tilaukset pitää lähettää osoitteella: **Kuuromykkäin Liiton toimisto, Rikardinkatu 2, Helsinki.** Rahat pitää lähettää tilauksen mukana jos suinkin voi. Asiamiesten pitää huolellisesti säästää tilausmaksut; niitä ei saa panna hukkaan eikä omiin tarpeisiinsa. Lehteä toimittavat samat henkilöt kuin ennenkin: *Huugo Nyberg, J. Sundberg ja E. Karilas.*

KUUROMYKKÄINLEHTI

ilmestyy v. 1914 samalla tavalla kuin ennenkin kerran kuukaudessa. Tilaushinta pysyy entisellään 1 mk. 50 p. vuodelta. *Lehteä on paras tilata likeisimmasta postikonttorista.* Mutta sitä voi myös tilata suoraan toimitukselta, jos kirjeessä lähetetään 1 mk. 50 p. edestä postimerkkejä (mieluisimmin 10 p. merkkejä).

Lehden julkaisee Suomen Kuuromykkäin liitto. Sen tarkoituksena on tarjota maamme suomeapuhuille kuuromykkille sivistävää, hyödyllistä ja huvittavaa lukemista sisällöltään uskonnollista ja muunkinlaista. Lehteen hankitaan niin tarkkoja tietoja, kuin on mahdollista Suomen kuuromykkäin elämästä ja riennoista.

Jotta lehti tulisi yhdistäväksi siteeksi maamme suomenkielisten kuuromykkäin kesken, on välttämätöntä, että he itse avustavat lehteään. Toivomme siis, että kuuromykkät yhä enemmän lähettävät lehteensä kirjoituksia, uutisia ja yleensä tietoja itsestään, työstään, harrastuksistaan j. n. e. Kuuromykkäin opettajia, omia ja ystäviä kehoitamme myös arvoisilla kirjoituksillaan lehteämme muistamaan. Huomautamme vielä, että ensi vuonnakin muutamia numerot ilmestyvät useampisivuisina sen mukaan, kuin kirjoituksia saapuu. Lehteä koskevista asioista sopii kirjoittaa jommallekummalle allekirjoittaneista. Kirjoitukset olisivat lähetettävätkin allekirj. Nyberg'ille.

J. Sundberg,
vastaava.
Yrjonkatu 5.

Huugo Nyberg,
Toim. sihteeri.
Uusi Kirkkotie 4.